

Υπομονή στον γάμο υπό προθεσμία;

/ Γνώμες

Η υπομονή δεν είναι υπό προθεσμία. Δεν κάνω υπομονή κοιτώντας το... ρολόι, για να ξεσπάσω μετά. Γιατί αυτό δείχνει όχι μόνον ότι δεν έχω υπομονή, αλλά δεν έχω και την ποιότητα που απαιτείται. «Ο υπομενίας εις τέλος ούτος σωθήσεται» βεβαίωσε ο Κύριος. Μία υπομονή δηλαδή που τελικώς είναι μία χαρισματική κατάσταση, η οποία δωρίζεται - καλύτερα: κερδίζεται από τον πιστό σε συνεργασία με τον Κύριο - στον βαπτισμένο άνθρωπο. Δεν μπορεί ένας άπιστος, ένας μη βαπτισμένος να χαρακτηρίζεται από τη χάρη αυτή, γιατί δεν έχει την ενίσχυση του Κυρίου.

- Γράφει ο Πρωτοπρεσβύτερος Γεώργιος Δορμπαράκης

Μπορεί να είναι εκ φύσεως υπομονετικός, όπως λέμε, αλλά θα έλθει κάποια στιγμή που μπορεί να υποστεί τη σημαία της φυσικής του αυτής προδιάθεσης· και ασφαλώς δεν θα έχει την υπομονή ως εφαλτήριο για την πορεία της τελείωσης. Ο πιστός, ο εν επιγνώσει πιστός εννοείται, που έστω και λίγο κατανοεί το μεγαλείο της δωρεάς της ενσωμάτωσής του στον Χριστό μέσα στην Εκκλησία, παλεύει στην υπομονή, γιατί την εντάσσει στην προοπτική της πνευματικής του εξέλιξης. Ξέρει γιατί υπομένει. Κι επειδή ξέρει, γι' αυτό και επιμένει στην... υπομονή. Μέχρι τότε; «Μέχρι τέλους».

Ο πιστός λοιπόν έτσι σκέπτεται: «Θα υπομείνω κι ως πεθάνω. Γιατί τότε θα μ' αναστήσει πνευματικά ο Κύριος». Σαν τον καλόγερο που αναφέρει το Γεροντικό που αντιμετώπιζε λογισμούς φυγής από το μοναστήρι. Και κάθε φορά που έρχονταν οι λογισμοί αυτοί, έβγαζε από την τσέπη του ένα χαρτί που είχε καταγράψει την απόφασή του αυτή: «Θα μείνω μέχρι τέλους κι ως πεθάνω». Κι όχι μόνον βεβαίως δεν πέθανε, αλλά χαριτώθηκε ιδιαιτέρως από τον Θεό, γενόμενος ένας όσιος σπουδαίος ασκητής. Το ίδιο όμως δεν κάνει ή δεν πρέπει να κάνει κι ένας έγγαμος; Δεν είναι το μοναστήρι το μόνο πεδίο πνευματικής δράσης και προκοπής· είναι και η οικογένεια. Γιατί αυτά τα δύο, για την Εκκλησία μας, το μοναστήρι και η οικογένεια, θεωρούνται οι δύο κεντρικοί δρόμοι για την πορεία του ανθρώπου. Ό,τι λοιπόν ισχύει στο μοναστήρι, το ίδιο ισχύει και πρέπει να ισχύει και για τον έγγαμο. Γι' αυτό και η υπόσχεση που δίνει ένας καλόγερος όταν κείρεται μοναχός, ότι θα παραμείνει στο μοναστήρι και στην καλογερική «έως τέλους», αυτή ισχύει και για τον έγγαμο, όταν εν επιγνώσει μπαίνει στα «δεσμά» του γάμου και της συζυγίας. «Εκείνοι που αλλάζουν εύκολα Μοναστήρι, (και σχέση θα προσθέταμε, χωρίς να αλλοιώσουμε νομίζουμε τον όσιο Ιωάννη της Κλίμακος που το καταγράφει), είναι τελείως απρόκοφτοι. Διότι τίποτε δεν συντελεί τόσο στην ακαρπία, όσο η έλλειψη υπομονής».

Τι συγκεκριμένα μπορεί να αποτελεί πειρασμό για έναν έγγαμο, προκειμένου να θέλει να διαλύσει ίσως τη σχέση του και να σηκωθεί να φύγει; Το «γκρέμισμα» της ψευδαίσθησης του τέλειου ή της τέλειας συζύγου. Δεν είναι λίγες οι φορές που ξεκινάει κανείς μία σχέση, κι εννοείται σχέση σοβαρή, θεωρώντας ότι ο άλλος είναι ό,τι καλύτερο μπορεί να υπάρξει στον κόσμο τούτο – δεν έχει αδυναμίες, δεν έχει παραξενιές, δεν είναι δηλαδή άνθρωπος. Κι έρχεται η ωμή πραγματικότητα, που αποκαλύπτει ότι και ο άλλος τελικά είναι απλός... άνθρωπος. Γιατί μέσα στη σχέση, μέσα στον γάμο μάλιστα, φανερώνεται ο άνθρωπος στην αλήθεια του. Στη σχέση, την καθημερινή και δεσμευμένη, «ξεγυμνώνεται» ψυχικά – δεν μπορεί να κρυφτεί ούτε να παίξει θέατρο. Λοιπόν, εκεί απαιτείται η υπομονή. «Θα υπομείνω έως τέλους», γιατί εγώ διάλεξα τον άνθρωπό μου, γιατί ξέρω ότι έχει αδυναμίες,

αλλά παρ' όλα αυτά τον αγαπώ και μαζί του θα βαδίσω για να ξεπεράσουμε και τις δικές του και τις δικές μου αδυναμίες, προκειμένου να ζήσουμε Αυτόν που είναι «ὁ ἀρχηγός τῆς πίστεώς μας τελειωτής Ἰησοῦς».

Τι ἄλλο προσβάλλει την ἀρετὴ της υπομονῆς; Ο ἐρχομός των παιδιών. Μα τα παιδιά δεν εἶναι δεδομένο ὅτι θα ἔχουν τα ἀνάλογα προβλήματα για να ζήσουν, να μεγαλώσουν, να καθοδηγηθούν, να διαπαιδαγωγηθούν; Ποιος εἶπε ὅτι τα παιδιά εἶναι ἄγγελοι; «Ἐπιμελῶς ἔγκειται ἡ διάνοια τοῦ ἀνθρώπου ἐπὶ τὰ πονηρὰ ἐκ νεότητος αὐτοῦ», σημειώνει ἡ Γραφή. Ἡ υπομονὴ ιδίως σε σχέση με τα παιδιά εἶναι δεδομένη. Ἀλλά εἶναι ἡ ευκαιρία του αγιασμοῦ του ἀνθρώπου. Εἶναι ἡ ευκαιρία που δίνει ὁ ἴδιος ὁ Κύριος. Πόσα δεν ἔχουν πει ἐπ' αὐτοῦ οἱ ἅγιοι Πατέρες μας, και ἐσχάτως οἱ ὅσοι της εποχῆς μας, Πορφύριος, Παΐσιος, Ιάκωβος, Εφραίμ Κατουνακιώτης! «Ὑπομονῆς χρειάν ἔχετε», ἀκοῦμε οἱ ἐγγαμοὶ καθημερινὰ ἀπὸ τον ἀπόστολο. Ἀλλά την υπομονὴ εκείνη, που δεν λειτουργεῖ σαν τὴ χύτρα που εἶναι ἑτοιμὴ να σηκώσει και να σκάσει τὸ καπάκι της, την υπομονὴ που δεν κατανοεῖται ὡς ἡ κατάσταση που την ασκῶ γιατί δεν μπορῶ να κάνω αλλιῶς. Μια τέτοια υπομονὴ φέρνει προβλήματα, ψυχολογικά ἀλλὰ και σωματικά, δημιουργεῖ πολλές φορές καρκίνους, δημιουργεῖ ἐντάσεις που δυστυχῶς αὐτοὶ που τα πληρώνουν τις περισσότερες φορές εἶναι τα παιδιά.

Οπότε, ἡ καλλιέργεια της πνευματικῆς ζωῆς, με την υπομονὴ στη βάση της, ἀλλὰ και στο ὕψωμά της και στην κορυφὴ της, εἶναι μάλλον μονόδρομος. Να υπομένω χαρούμενα, γιατί αγαπῶ τον σύντροφό μου, γιατί μπορῶ να τον βοηθῶ στην υπέρβαση της ἀδυναμίας του, γιατί μαζί μπορούμε να κερδίσουμε τον Παράδεισο, γιατί βρισκόμαστε μαζί, και μαζί με τον Χριστό, στο μέγαλωμα των παιδιών μας. Και τι μου ἀποκαλύπτεται τελικὰ στην πορεία αὐτή; Ὅτι ἡ υπομονὴ αὐτὴ με κάνει ἐξυπνο. Ἐξυπνο ὄχι μόνον ἀπὸ πλευρὰς φυσικῆς – κι αὐτό γίνεται, γιατί πιέζομαι να βρίσκω λύσεις μπροστὰ σε θεωρούμενα ἀδιέξοδα! – ἀλλὰ κυρίως ἀπὸ πλευρὰς πνευματικῆς. Τι ἐννοοῦμε; Ἡ ἐπιμονὴ στη σχέση, ἡ ἐν ἐπιγνώσει υπομονὴ, με σπρώχνει ἀναντίρρητα σε ἕναν δρόμο διαρκούς ἀλλαγῆς. Πρόκειται για την ἀλλαγὴ του εαυτοῦ μου, καθὼς με κάνει να υπερβαίνω τα ἐξογκώματα του χαρακτήρα μου, τις «γωνίες» μου να τις κάνει στρογγυλές. Ὑπάρχει περίπτωση να εἶναι κανεὶς χριστιανός, εἴτε καλόγερος εἴτε ἐγγαμος, και να θεωρεῖ ὅτι ἡ μονολιθικότητα του χαρακτήρα του εἶναι τὸ θεμέλιο της ζωῆς του;

Μονολιθικός εἶναι μόνον ὁ ἐγωιστὴς ἄνθρωπος, που νομίζει πως ὅ,τι ἔχει ὡς δική του συνήθεια, ὡς δική του ἀνάγκη και ἀδυναμία, αὐτό και θα συνεχίζει ἐσαεὶ, ἔχοντας τον υπηρέτη του, δηλαδή τον σύντροφό του. Καταλαβαίνουμε ὅμως ὅτι αὐτό εἶναι δαιμονικό. Χριστιανός σημαίνει διαρκῆς κίνηση ἀλλαγῆς, πορεία ἐν Χριστῷ, προκειμένου να βρίσκεται πάντοτε και ἀδιάκοπα στον δρόμο του Χριστοῦ,

δηλαδή στον δρόμο της αγάπης και της ταπείνωσης, που θα πει στον δρόμο της υπομονής. Υπομονή και ετοιμότητα αλλαγής του εαυτού μου είναι έννοιες παράλληλες και αιτιωδώς συσχετισμένες. Η μία παραπέμπει στην άλλη. Πώς το λέει ένα παλιό όμορφο τραγούδι; «Ρούχα μαζί που πλύθηκαν κι έχουνε γίνει ροζ». Είναι τυχαίο που οι αληθινοί και σοφοί Γεροντάδες στο Άγιον Όρος, όταν ερωτώνται συνήθως από εγγάμους τι να κάνουν για την πνευματική τους προκοπή, εισπράττουν ως απάντηση: «εσείς οι έγγαμοι έχετε τους δικούς σας Γέροντες. Κι αυτοί κυρίως είναι οι γυναίκες σας και τα παιδιά σας!». Ό,τι υπακοή καλείται να κάνει ένας υποτακτικός στον Γέροντά του στο μοναστήρι, την ίδια – τηρουμένων των αναλογιών – καλείται να κάνει και ένας έγγαμος έναντι του ή της συντρόφου και συζύγου. «Ύποτασσύμενοι ἀλλήλοις ἐν φόβῳ Χριστοῦ», σημειώνει και πάλι ο απόστολος. Υπακοή σημαίνει όμως ξεκούνημα, αλλαγή, πέρασμα σε κάτι άλλο που ζητά ο/η σύζυγος, το οποίο με φέρνει στην κατεξοχήν αλλαγή, που είναι το κράτημα στον δρόμο του Χριστού, τον δρόμο της αγάπης.

Πηγή: pemptousia.gr (gdorbas.blogspot.com)